

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.46>**О. В. Краглевич**

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

О. В. Ніцевич

доктор філософії,

доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін

Навчально-наукового інституту права та психології

Національної академії внутрішніх справ

ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Визначено, що адміністративно-правовий механізм забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування є комплексом заходів, інструментів та правових норм, спрямованих на формування, розвиток і підтримання ефективних структур управління на місцях. Встановлено, що зміст адміністративно-правового механізму забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування полягає в упорядкуванні взаємовідносин між державою та органами місцевого самоврядування, а також у визначенні чітких правил реалізації владних повноважень, контролю за дотриманням законодавства й дотримання стандартів якості управління. Аргументовано, що ключову роль у адміністративно-правовому механізмі забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування відіграє законодавче регулювання, яке встановлює юридичні межі діяльності місцевих рад, їхніх виконавчих органів і посадових осіб. Підкреслено, що важливим елементом адміністративно-правового механізму забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування виступає організаційне та кадрове забезпечення, яке включає добір, підготовку й підвищення кваліфікації службовців, а також ефективну структуру управлінських органів. Встановлено, що адміністративно-правовий механізм забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування передбачає чітку процедуру взаємодії з іншими ланками влади та громадськістю: проведення консультацій, публічних слухань, громадських обговорень, що сприяє легітимності ухвалених рішень і посиленню довіри населення. До змісту адміністративно-правового механізму інституційної спроможності органів місцевого самоврядування віднесено систему контролю й нагляду, покликана забезпечувати дотримання законності та правопорядку в діяльності органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: реформа децентралізації, інституційно спроможні територіальні громади, спроможність, інформаційна відкритість органів публічної влади, інституціональне забезпечення, нормативно-правове забезпечення, органи місцевого самоврядування.

Постановка проблеми. Європейська хартія місцевого самоврядування – це ключовий міжнародний документ, прийнятий Радою Європи, який визначає принципи та стандарти місцевого самоврядування. Основною метою хартії є забезпечення високого рівня автономії місцевих громад та підтримка їх здатності самостійно вирішувати питання місцевого значення. Документ закладає основи для розмежування повноважень між державними органами та

органами місцевого самоврядування, стимулює розвиток децентралізації, сприяє прозорості у прийнятті рішень та гарантує участь громадян у процесі управління [1]. Хартія визначає принципи субсидіарності, правової визначеності та взаємодії між різними рівнями влади, що сприяє зміцненню демократії та соціальної стабільності. Вона є орієнтиром для держав-учасниць, допомагаючи адаптувати національне законодавство до європейських стандартів та

сприяючи розвитку місцевої самоврядної практики у відповідності до сучасних вимог. Хартія сприяє розвитку місцевої демократії та створенню ефективної правової системи, що забезпечує соціальну справедливість. Її впровадження стимулює розвиток регіонів і підвищує довіру між громадянами і владою. Вона сприяє стабільному суспільному розвитку [2].

Місцеве самоврядування є фундаментальною складовою сучасної державності, оскільки воно значною мірою зводиться до самостійного вирішення важливих місцевих проблем. Завдяки децентралізації влади, органи місцевого самоврядування отримують можливість оперативно реагувати на потреби мешканців, розвивати місцеву інфраструктуру, сприяти економічному зростанню та забезпечувати соціальний захист населення. Самостійне прийняття рішень дозволяє адаптувати політику управління до специфічних умов регіону, враховувати місцеві особливості та традиції, що позитивно впливає на якість життя громадян. Водночас, цей підхід стимулює активну участь мешканців у формуванні місцевої політики, підвищує рівень прозорості та відповідальності органів влади. Тому ефективне місцеве самоврядування є запорукою стабільного соціально-економічного розвитку та демократії в Україні.

Розвиток місцевого самоврядування сприяє інтеграції різних сфер суспільного життя, включаючи освіту, культуру, охорону здоров'я та спорт, забезпечуючи ефективну комунікацію між громадянами та владними структурами, що дозволяє швидко вирішувати нагальні проблеми, формувати стратегії та створювати умови для сталого розвитку регіонів. Таке впровадження сприяє підвищенню якості життя, зміцненню довіри до місцевої влади та використанню бюджетних ресурсів.

Стан наукової розробки проблеми. Вивчення теорій встановлення змісту інституційної спроможності органів місцевого самоврядування має базуватися на наукових працях таких вчених, як В.В. Копейчиков, О.В. Петришин, Ю.С. Шемчушенко, В.Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, Т.О. Мацелик, Т.П. Мінка, О.І. Миколенко, Д.В. Приймаченко, М. М. Тищенко, В.К. Шкарупа, В.Г. Чорна та ін.

Питання формування інституційної спроможності також вивчалися в окремих наукових публікаціях представників науки конституційного та муніципального права, а саме у працях В. В. Борденюка, О.В. Батанова, М.А. Баймуратова, Н.В. Мішиної, В.Ф. Погорілка, та ін.

Метою наукової статті є визначення змісту адміністративно-правового механізму забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу. Ідея інституційної спроможності органів місцевого самоврядування знайшла у положеннях Основного Закону України, де встановлено, що основою функціонування держави є громада та громадяни, визначаючи положення про суверенітет Українського народу.

Застосування положень державницької теорії місцевого самоврядування знаходить своє підтвердження у збереженні органів місцевого самоврядування на регіональному рівні, зокрема районних та обласних рад, які представляють спільні інтереси територіальних громад (ТГ). Ці органи виступають як посередники між центральною владою та місцевими ініціативами, забезпечуючи баланс між державними завданнями та локальними потребами. Державницька теорія наголошує на необхідності інтеграції національних інтересів у систему місцевого самоврядування, що сприяє єдності держави та одночасному врахуванню специфіки окремих регіонів. Районні та обласні ради координують діяльність численних ТГ, узгоджують регіональні стратегії розвитку, впроваджують державні програми та здійснюють контроль за їх виконанням. Вони також сприяють гармонізації діяльності органів влади, що дозволяє уникнути дублювання функцій і конфліктів між різними рівнями управління. Такий підхід забезпечує ефективну децентралізацію, підвищує участь громадян у прийнятті рішень і сприяє зміцненню демократичних інститутів. Таким чином, збереження органів місцевого самоврядування на регіональному рівні є яскравим доказом того, що державницька теорія знаходить своє практичне застосування. Вона об'єднує державні та місцеві інтереси в єдину систему управління, що позитивно впливає на стабільність і розвиток країни.

Місцеве самоврядування – це система організації влади на рівні територіальних громад, яка дозволяє жителям самостійно вирішувати питання місцевого значення. Його основними характеристиками є: автономність (органи місцевого самоврядування самостійно (без підпорядкування державним органам) вирішують питання місцевого значення, діючи в межах закону); демократичність (ця система ґрунтується на народовладді; жителі територіальної громади обирають місцеві ради та посадових

осіб на вільних виборах і можуть безпосередньо брати участь у вирішенні місцевих питань (громадські слухання, референдуми); фінансова самостійність (органи самоврядування мають власні бюджети і ресурси та мають розпоряджатися коштами від місцевих податків, зборів та дотацій, що дозволяє фінансувати програми й послуги без повної залежності від державних фінансів); відповідальність перед громадою (органи місцевого самоврядування підзвітні громаді; вони зобов'язані прозоро звітувати про свою діяльність та використання коштів; мешканці громади, своєю чергою, мають право оцінювати роботу влади і впливати на неї через вибори чи механізми відкликання посадовців); територіальна організація (місцеве самоврядування здійснюється в межах визначених територіальних громад (сіл, селищ, міст). Система зазвичай багаторівнева – від базового рівня громади до районного та регіонального, що забезпечує управління на різних територіальних рівнях); юридична основа (повноваження і діяльність місцевого самоврядування визначені конституцією та законами; законодавство гарантує автономність цієї влади і встановлює державний нагляд за законністю її рішень, а міжнародні документи (наприклад, Європейська хартія місцевого самоврядування) встановлюють додаткові стандарти ефективного функціонування). Ці характеристики сприяють сталому розвитку територій та ефективному управлінню ресурсами [3].

Інститути системи місцевого самоврядування представляють собою комплекс взаємопов'язаних структур, що сприяють ефективному управлінню територіями та забезпеченню добробуту громадян. Серед них основне місце займають органи місцевої влади, такі як сільські, міські та районні ради, які приймають ключові рішення щодо розвитку територій, планування бюджету та реалізації соціальних програм. Їх діяльність тісно пов'язана з виконавчими структурами – адміністраціями, що забезпечують оперативне впровадження рішень, контроль за виконанням законодавства та надання адміністративних послуг населенню [4].

Також важливими є різноманітні громадські організації, ініціативні групи та комітети, що діють як міст між владою та громадою. Вони сприяють врахуванню місцевих потреб, стимулюють участь мешканців у прийнятті рішень та забезпечують зворотній зв'язок. Завдяки інтеграції зусиль усіх цих інститутів досягається збалансований розвиток територій і посилення демократичного управління на місцевому рівні.

Конституція України чітко визначає, що місцеве самоврядування є основою демократичного устрою держави. Воно впроваджується територіальною громадою відповідно до законодавства, що гарантує автономію та самостійність вирішення місцевих питань. Місцеве самоврядування здійснюється як особисто громадянами, так і через створені органи місцевої влади, серед яких місцеві ради та їх виконавчі комітети займають ключове місце. Це забезпечує активну участь населення у прийнятті рішень, спрямованих на розвиток регіону, покращення соціально-економічних умов та вирішення місцевих проблем. Водночас законодавство визначає повноваження та обов'язки органів місцевого самоврядування, встановлює механізми контролю за їх діяльністю, що сприяє прозорості управління. Такий підхід гарантує баланс між централізованою владою та місцевими інтересами, стимулює розвиток громадянського суспільства та зміцнює державний устрій на всіх рівнях.

Місцеве самоврядування в Україні має трирівневу систему, яка складається з базового, районного та обласного рівнів [5].

Кожен рівень має свої органи управління, визначені функції та взаємозв'язки з іншими рівнями влади. Такими рівнями є: базовий рівень, основою якого є територіальні громади, як мешканці одного чи кількох населених пунктів (села, селища або міста), об'єднані постійним проживанням на цій території та спільними інтересами; їх інтереси представляються сільськими, селищними та міськими радами, які обираються жителями громади і виконують від її імені та в її інтересах функції місцевого самоврядування; базовому рівні рада встановлює політику і приймає рішення, а її виконавчі органи та голова забезпечують їх втілення на практиці; районний рівень, де органами місцевого самоврядування є районні ради і державні адміністрації (район охоплює кілька територіальних громад та є проміжним рівнем адміністративно-територіального устрою; на цьому рівні діє районна рада, що складається з депутатів, обраних мешканцями всіх громад району; районні ради визначені як органи місцевого самоврядування, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ і міст даного району); обласний рівень, де функціонують обласні ради і державні адміністрації; область (регіон) є верхнім рівнем місцевого самоврядування і охоплює сукупність районів та громад області (на рівні області діє обласна рада, що обира-

ється мешканцями області (область поділена на виборчі округи, часто за районами); обласна рада, подібно до районної, є представницьким органом, який представляє спільні інтереси всіх територіальних громад області.

Основні повноваження територіальних громад охоплюють місцеві справи та забезпечення життєдіяльності на своїй території. Згідно із законом, до власної компетенції громад входять питання соціально-економічного розвитку, планування бюджету, управління комунальним майном і землями громади, розвиток ЖКГ (житлово-комунального господарства), місцевий благоустрій, а також забезпечення надання базових послуг у галузях освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту тощо [6].

Повноваження районної ради зосереджені довкола представництва інтересів громад і контролю за виконанням спільних завдань. Районні ради затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку району і контролюють їх виконання, затверджують районний бюджет та звіти про його виконання.

Також до компетенції районних рад належить управління спільним майном територіальних громад району (наприклад, спільні заклади освіти чи лікарні районного значення) та інші питання, віднесені законом до відання району. Взаємовідносини між районною радою і громадами будуються на партнерстві: рада не керує громадами, але може підтримувати їх (через рішення про міжбюджетні трансферти, координацію розвитку інфраструктури між громадами тощо) та узгоджувати міжмуніципальні проекти.

Обласна державна адміністрація відповідає за реалізацію державної політики та законів на території області, а також за виконання рішень обласної ради у межах делегованих повноважень. Зокрема, ОДА готує проекти обласного бюджету та регіональних програм (економічного розвитку, бюджету, екологічних програм тощо) і організовує їх виконання [5]. Обласна рада розглядає ці проекти та затверджує їх, здійснює нагляд за їх реалізацією.

Повноваження обласної ради включають затвердження програм соціально-економічного і культурного розвитку області та контроль за їх виконанням, затвердження обласного бюджету і заслуховування звіту про його виконання, управління об'єктами спільної власності територіальних громад області (наприклад, обласні лікарні, заклади вищої освіти, обласні дороги), вирішення питань, що стосуються всього регі-

ону (розвиток регіональної інфраструктури, транспортного сполучення, екологічна безпека тощо). Обласна рада також може робити подання центральним органам влади щодо питань розвитку регіону, виступати координатором між районами та громадами у випадках, коли потрібне узгоджене рішення на регіональному рівні.

Міське самоврядування в Україні організоване таким чином, що кожен рівень діє в межах своєї компетенції автономно, але при цьому існують механізми координації дій та підзвітності між рівнями. Територіальні громади є фундаментом системи і не перебувають у ієрархічному підпорядкуванні районним чи обласним радам [7].

Районні та обласні ради не можуть втручатися у власні повноваження громад, а натомість зосереджуються на спільних справах і інтересах цих громад. Координація здійснюється через участь представників громад у роботі районних і обласних рад, розробку спільних програм розвитку, угоди між громадами (міжмуніципальне співробітництво) та через діяльність місцевих державних адміністрацій, які забезпечують єдину державну політику на відповідній території [8].

Міське державне адміністрування виконують подвійну роль, слугуючи зв'язковою ланкою між центральною владою та самоврядуванням. З одного боку, РДА та ОДА підпорядковані центральній владі: їх голови відповідальні перед Президентом і Кабінетом Міністрів, а також підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня (обласні адміністрації контролюють районні). Водночас, у частині повноважень, делегованих їм відповідними радами (районними чи обласними), держадміністрації підзвітні і підконтрольні цим радам [9].

Це означає, що коли районна чи обласна рада доручає адміністрації виконання своїх рішень (наприклад, реалізацію програми), адміністрація має звітувати перед радою про результати. Таким чином забезпечується взаємний контроль: рада контролює виконання своїх рішень, а адміністрація – законність дій органів самоврядування.

Існують також механізми контролю і стримувань між владою різних рівнів. Обласна чи районна рада має право висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації; у разі, якщо таке рішення підтримане двома третинами депутатів ради, Президент України зобов'язаний звільнити голову адміністрації. Це надає представницьким органам

важіль впливу на виконавчу вертикаль у разі неналежного виконання місцевих програм чи порушення інтересів громад. З іншого боку, Президент України та уряд здійснюють нагляд за законністю діяльності органів самоврядування: рішення рад, що суперечать закону, можуть бути оскаржені в суді або зупинені в установленому порядку. Голови місцевих державних адміністрацій можуть скасувати незаконні рішення органів нижчого рівня виконавчої влади, а їх власні розпорядження можуть бути скасовані Президентом або вищестоящою адміністрацією, якщо вони суперечать законодавству [10].

Для узгодження дій та обміну досвідом між різними рівнями самоврядування створено асоціації органів місцевого самоврядування (наприклад, Асоціація міст України [11], Всеукраїнська асоціація громад [12] тощо), ради регіонального розвитку при облдержадміністраціях, а також проводяться спільні наради за участі представників громад, районів і областей. Такі платформи дозволяють врахувати інтереси громад у рішеннях вищих рівнів та донести регіональні проблеми до центральної влади. В цілому, взаємозв'язки між рівнями місцевого самоврядування в Україні базуються на принципах субсидіарності (передача повноважень якомога ближче до громади), підзвітності та законності, що забезпечується як внутрішнім контролем (рада – адміністрація), так і зовнішнім державним наглядом [11; 12].

Отже, в Україні паралельно з системою місцевого самоврядування діє система місцевих органів державної влади. Це означає, що на рівні районів і областей присутні державні адміністрації, які забезпечують виконання законів та державних програм, і водночас співпрацюють з відповідними радами. Така двоїста система (рада – від громади, адміністрація – від держави) іноді стає джерелом конфлікту або дублювання повноважень, проте загальна тенденція реформ (децентралізації) спрямована на чіткіше розмежування функцій і максимальну передачу повноважень на базовий рівень громадам.

Місцеве самоврядування виконує низку важливих функцій, покликаних забезпечити ефективно управління територіальними громадами та сприяти підвищенню добробуту населення. Передусім воно відповідає за управлінську функцію, що включає планування та ухвалення рішень щодо розвитку громади, формування місцевих програм і стратегій, а також організацію роботи виконавчих органів. Завдяки цьому місцеві ради визначають пріоритети розбу-

дови інфраструктури, контролюють діяльність комунальних служб та координують взаємодію з іншими органами влади.

Друга ключова функція – бюджетно-фінансова. Місцеві органи самоврядування мають повноваження розробляти та затверджувати бюджет громади, визначати ставки місцевих податків і зборів, а також спрямовувати кошти на нагальні потреби. Це дозволяє громадам самостійно розпоряджатися фінансовими ресурсами, забезпечувати стабільне фінансування соціально-економічних програм, підтримувати заклади освіти, культури й охорони здоров'я. Крім того, завдяки цій функції формується економічний фундамент, необхідний для реалізації проєктів розвитку: будівництва доріг, водогонів, модернізації житлово-комунального господарства тощо.

Третя важлива функція – соціальна та гуманітарна. Органи місцевого самоврядування опікуються сферою освіти, культури, охорони здоров'я і соціального захисту. Вони відповідають за створення належних умов у школах, дитячих садках, лікарнях та соціальних установах, а також за проведення культурних заходів та розвиток місцевих традицій. Ще одна складова – контрольна та регуляторна функція, яка передбачає нагляд за дотриманням законодавства, регулювання торгівлі й підприємництва на місцевому рівні, а також ухвалення рішень про благоустрій, використання земельних ресурсів та охорону довкілля. Усі ці напрями діяльності забезпечують інтегрований підхід до розв'язання проблем громади, роблячи місцеве самоврядування дієвим механізмом реалізації демократії та покращення якості життя мешканців [15; 16].

Досягнення найвищого рівня інституційної спроможності органів місцевого самоврядування залежить від часу та умов реалізації функцій. За умовами здійснення функції місцевого самоврядування в Україні зазвичай поділяються на власні (самоврядні) та делеговані. Перші є безпосереднім вираженням ініціативи та повноважень територіальних громад, які реалізуються самостійно, без втручання державних органів. До них належать, наприклад, розробка місцевих програм розвитку, управління комунальним майном, організація житлово-комунального господарства, благоустрій територій, а також розпорядження коштами місцевого бюджету.

Натомість делеговані функції – це ті, що передаються органам місцевого самовряду-

вання державою для виконання на місцях. Вони включають частину адміністративних, соціальних і контрольних завдань, які, згідно із законодавством, вигідніше й ефективніше виконувати на рівні громад. Прикладами можуть слугувати реєстрація актів цивільного стану, надання адміністративних послуг, здійснення контролю за дотриманням законодавства у сфері будівництва чи торгівлі, а також впровадження загальнодержавних соціальних програм.

Таким чином, власні функції відображають автономність і самостійність громад, а делеговані – тісний зв'язок з державною політикою та відповідальність перед центральною владою.

Висновок. Отже, адміністративно-правовий механізм забезпечення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування є комплексом заходів, інструментів та правових норм, спрямованих на формування, розвиток і підтримання ефективних структур управління на місцях. Його зміст полягає в упорядкуванні взаємовідносин між державою та органами місцевого самоврядування, а також у визначенні чітких правил реалізації владних повноважень, контролю за дотриманням законодавства й дотримання стандартів якості управління.

Ключову роль у цьому механізмі відіграє законодавче регулювання, яке встановлює юридичні межі діяльності місцевих рад, їхніх виконавчих органів і посадових осіб. Саме нормативна база окреслює компетенцію, порядок прийняття рішень, вимоги до прозорості, підзвітності та професійності кадрів. Такі акти, як закони про місцеве самоврядування, про службу в органах місцевого самоврядування, про доступ до публічної інформації та про адміністративні послуги, забезпечують необхідну основу для стабільного функціонування системи.

Важливим елементом виступає організаційне та кадрове забезпечення, яке включає добір, підготовку й підвищення кваліфікації службовців, а також ефективну структуру управлінських органів. Саме від рівня професійності посадових осіб залежить якість прийняття рішень і результативність реалізації повноважень. Крім того, механізм передбачає чітку процедуру взаємодії з іншими ланками влади та громадськістю: проведення консультацій, публічних слухань, громадських обговорень, що сприяє легітимності ухвалених рішень і посиленню довіри населення.

Також до змісту адміністративно-правового механізму належить система контролю

й нагляду, покликана забезпечувати дотримання законності та правопорядку в діяльності органів місцевого самоврядування. Державні органи мають право перевіряти відповідність рішень місцевих рад чинному законодавству, ініціювати скасування незаконних актів, а за необхідності – притягати винних до відповідальності. Усе це формує підґрунтя для ефективного та прозорого управління, що відповідає інтересам громади, гарантує належний рівень послуг і створює передумови для сталого розвитку територій.

Список використаної літератури:

1. Легеза Ю.О. Децентралізація податків та зборів як гарантія соціально-економічного розвитку територіальної громади. *Правова позиція*. 2023. № 4 (41). С. 100-103
2. Європейська хартія місцевого самоврядування. 15 жовтня 1985 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
3. Бориславська О. М., Заверуха І. Б., Школик А. М. та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України. Центр політико-правових реформ. Київ: Москаленко О. М., 2012. 212 с.
4. Легеза Ю.О., Гладій О.В. Здійснення адміністративних послуг Державною міграційною службою України в умовах фінансової та правової децентралізації публічної влади. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №9. С. 620-623
5. Ukraine. URL: <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Ukraine.aspx#:~:text=A%20three%20tier%20territorial%20system,was%20laid%20out>
6. Local Government System in Ukraine. URL: <https://www.en.hromady.org/about/igina/#:~:text=4,range%20of%20competencies%2C%20which%20include>
7. Боровик П. М., Ролінський О. В., Мазур К. М. Вітчизняна практика та зарубіжний досвід бюджетних відносин на рівні місцевих бюджетів. *Облік і фінанси*. 2015. № 1. С. 51–57.
8. Васильєва О. І., Васильєва Н. В.. Концептуальні засади сталого розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід* №8/20187478. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6049&i=14>
9. Бабак А. Від еволюційного етапу об'єднання громад переходимо до об'єднання за принципом спроможності, URL: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/videvolutytsiynogoetapuobyednanniyagromadperekhodimodoobyednanniyazaprintsipsipromozhnostialonababak/>
10. Гейда О. В. Види територіальних громад в Україні та особливості їх правового статусу: загальна характеристика. *Європейські перспективи*. 2012. №3 (3). С. 9–13.

11. Асоціація міст України. URL: <https://auc.org.ua>
12. Всеукраїнська асоціація громад. URL: <https://communities.org.ua>
13. Гошовська В.А. Представницькі органи влади у забезпеченні сталого розвитку України. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України: Видавництво НАДУ, 2020. С. 91–96.
14. Презентація законопроектів щодо об'єднання та співробітництва територіальних громад. URL: http://www.minregion.gov.ua/attachments/contentattachments/3562/Obednannya_spivrobotnuctvo.pdf.
15. Раделицький Ю. О. Місцеві бюджети в умовах поглиблення фінансової децентралізації в Україні: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 324 с.
16. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад. Асоціація міст України. 2016. 46 с. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/posibnyk_tergrweb.pdf

Krahlevych O. V., Nitsevych O. V. The content of the administrative-legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies

It is determined that the administrative-legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies is a set of measures, instruments and legal norms aimed at the formation, development and maintenance of effective management structures on the ground. It is established that the content of the administrative-legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies consists in regulating the relationship between the state and local self-government bodies, as well as in defining clear rules for the exercise of power, monitoring compliance with legislation and compliance with management quality standards. It is argued that a key role in the administrative-legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies is played by legislative regulation, which establishes the legal boundaries of the activities of local councils, their executive bodies and officials. It is emphasized that an important element of the administrative and legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies is organizational and personnel support, which includes the selection, training and advanced training of employees, as well as an effective structure of management bodies. It is established that the administrative and legal mechanism for ensuring the institutional capacity of local self-government bodies provides for a clear procedure for interaction with other branches of government and the public: conducting consultations, public hearings, public discussions, which contributes to the legitimacy of the decisions made and strengthening the trust of the population. The content of the administrative and legal mechanism for the institutional capacity of local self-government bodies includes a system of control and supervision designed to ensure compliance with the law and order in the activities of local self-government bodies.

Key words: decentralization reform, institutionally capable territorial communities, capacity, information openness of public authorities, institutional support, regulatory and legal support, local self-government bodies.